

Ladislav Babić

Ljudi nalik na bogove

Poštovani ljubitelji filozofije iz bačve ili bureta (ne kažu zalud „*in vino veritas!*“). Ponuđeno mi je da vam jednom mjesечно prezentiram ekstrakte svog duha koje sam sakupio intenzivno se baveći bačvarstvom – upravo poput slavnog *Diogena iz Sinope*.

Doduše, za razliku od njega koji je više vremena provodio u njoj kao kućevlasnik – tu i tamo zvirkajući u vanjski svijet – ja uglavnom boravim pored nje, nastojeći dokućiti tajne njene unutrašnjosti. I poneki od vas zasigurno znaju kakve osjećaje pobudi u čovjeku spoznaja pretočena kap po kap iz *Diogenova* boravišta u vlastito tijelo.

Postajete *građaninom svijeta* shvaćajući svačije jade, boli i teškoće; svojom empatijom obuhvaćate sve ljude planete, nastavljući se tako na svijetu tradiciju prvog zabilježenog *kozmopolite* u povijesti. Kako ne bi morali svijećom, u po bijela dana, lutati okolo raspitujući se kojoj su to budali ustupili prostor u vašem omiljenom časopisu, odlučio sam vas upoznati sa svojom malenkošću. Nisam ni

ratni heroj, ni dragovoljac, ni vitez (mada bi se u rodoslovju, tamo negdje u srednjem vijeku, valjda našlo i takvih).

Još manje, pak, poslijeratni tajkun koji se od prijeratne „bačve“ u kojoj je bitisao, uzdignuo – na misteriozno nedokaziv, a svima jasan način - do vlasnika desetak kuća i stanova, pa sada u populističkom zanosu gradi političku karijeru divaneći vam o siromaštvu, poštenju i bačvama (dabogda ih više nikada ne vidio, jelte). Niti posjedujem bilo koje kvalifikacije srodne vrste kojima bih vitlao kao svjedodžbom svoje sposobnosti i predodređenosti da obavljam povjerenu mi dužnost krađe vašeg dragocjenog vremena. Manje-više, sve što biste trebali znati o novom kolumnisti sadržano je u dokumentu koji prilažem kao jedini alibi i opravdanje svojih stavova na koje ćete ubuduće, dok me ne ušutkate - vi ili editor časopisa – naići na ovim stranicama. A kada vam urednik, iznerviran iritantnim mailovima kojima obasipate redakciju, postavi pitanje „*Što želite da učinim sa ovim Ladislavom?*“, sasvim mu hrabro i otvoreno, u skladu sa demokratskim vrijednostima za koje je palo nebrojeno majki, očeva, sinova i kćeri naših naroda (i narodnosti, dakako), odgovorite: „*Maknite nam ga sa ovih stranica!*“. Kad se već *Diogen* – samo promišljanjem, bez i jedne žrtve – dovinuo do te slobode da nešto slično rekne svome kralju koji mu je zastirao sunce – zašto ne biste i vi smogli hrabrosti (trenirajući na uredniku „*Diogena*“) svojim „malim bogovima“ koji si uzimaju pravo određivati, ograničavati i usmjeravati vaše živote, poslati istu poruku.

Da se maknu sa sunca, zaklanjajući svojim autoriteom sile (..beš ti takav autoritet!) - za koji navodno imaju demokratski legitimitet - njegove zrake u

obasjavanju vaših života. Jer, nisu bogovi stvorili ljudi, već su ljudi stvorili - svakodnevno ih iznova stvarajući - bogove. Kada to jednom shvatimo, bit ćeemo poput Wellsoih „ljudi nalik na bogove“, dok će nam bogovi izgledati sasvim poput nas.

Varaždin, 11.4.1994.

**Komisija za civilnu službu
Ministarstva pravosuđa
Savska 1, Zagreb**

**Babić Ladislav
adresa
42300 Čakovec**

Ja, **Babić Ladislav**, rođen 20.12.1950. godine u Čakovcu, državljanin Republike Hrvatske, koristeći **prava** koje mi pružaju *Ustav RH*, *Zakon o obrani RH*, te *Pravilnik o izvršavanju vojne obaveze i civilne službe*, temeljem svog **prava** na prigovor savjesti vojnoj službi, podnosim **Komisiji za civilnu službu** **Ministarstva pravosuđa**

Z A H T J E V

za priznavanje prava na **civilnu službu**

O B R A Z L O Ž E N J E

1) Kao slobodna jedinka, stvorena zaslugom svojih roditelja i prirodnih zakonitosti, sa vlastitom mišlju, savješću, moralnošću i slobodom odlučivanja o **svim** relevantnim etičkim, moralnim, socijalnim i drugim pitanjima, **odbijam učestvovati** u svim aktivnostima **bilo kojeg** društva, stranke ili organizacije koje bi od mene zahtijevale kao **tobožnju društvenu obavezu**, vršenje djelatnosti čiji je neposredni ili posredni cilj **oduzimanje ili ugrožavanje života** - te najviše i neponovljive individualne vrijednosti - bilo koje (ili bilo kojih) intelligentne jedinke u svemiru.

2) Kao individuum sa slobodom procjenjivanja i odlučivanja, **odlučno odbijam** prosudbe bilo koje vrste i sa bilo koje strane - od Predsjednika Republike i Ministra obrane na niže - kojih je cilj da me, bez obzira na svoje obrazloženje - **uvuku u aktivnosti ugrožavanja ili oduzimanja bilo čijeg života**. U tom smislu držim relevantnima samo svoje prosudbe i procjene koje su, bez obzira na općedruštvenu prihvaćenost ili neprihvaćenost, iznesene u točki 1) ovog obrazloženja.

3) Sveukupnost i jedinstvo mog odgoja, obrazovanja i životne prakse, navode me da se **odlučno i neopozivo protivim ratnoj opciji** kao načinu razrješavanja nagomilanih nesporazuma i suprotnosti u međuljudskim odnosima - bez obzira na moguća, bilo čija opravdanja te "**potrebe**".

4) Vjerujem kako cijeli svoj život zastupam stavove sukladne iznesenima, kako u slučajevima uzajamne komunikacije s ostalim ljudima, tako i u odgoju vlastite djece. Mislim da u mojoj biografiji ne postoji nijedna činjenica koja bi svjedočila suprotno od iznesenoga. Oružje ne posjedujem, nikada nisam zakonski kažnjavan, ne iskazujem nasilno ponašanje. Vojni rok sam služio u vrijeme kad nisu postojale zakonske mogućnosti za prigovor savjesti, niti se od mene tražila žrtva svog ili tuđeg života u ime bilo koje, za mene čudne i tuđe ideje.

5) Kako nisam ni religiozan, ni pripadnik bilo koje sekte koja bi po pitanju **svetosti i nedodirljivosti ljudskog života** zauzimala stavove slične mojima, to ne morate ni tražiti njihove izvore na tom području. Smatram da **humanistička etika** ni u kojem slučaju ne mora imati kako religiozni, tako ni filozofski izvor - već prvenstveno individualno ishodište. Na taj način stav poput mojeg se može ne steći ili steći (kao u mojoj slučaju) kroz odgoj, obrazovanje, svakodnevno iskustvo - jednom riječju, kroz cijeloviti proces formiranja ličnosti. On prema tome nije apriori rezultat božje ili druge nadnaravne providnosti.

6) Poslijednji događaji povezani sa raspadom SFRJ, bratoubilački rat, nacionalna isključivost i mržnja, medijska propaganda s ciljem napodoštavanja jedinki i grupa s obzirom na njihovu etničku i civilizacijsku pripadnost, ratni zločini koje su u manjoj ili većoj mjeri vršile sve upletene strane, totalni zastoj u funkcioniranju pravne države po pitanjima individualnih sloboda i zaštite ljudskih prava, broj civilnih žrtava rata koji se ne može pravdati nikakvim višim ciljevima i razlozima, te niz drugih **protuprirodnih i protucivilizacijskih** dešavanja, samo me učvršćuju u pravilnosti svog stava izloženog u osnovi točkom 1).

7) Kao državljanin Republike Hrvatske ispunjavam sve svoje obaveze prema zajednici, proizašle iz Ustava i odgovarajućih zakona, s **isključenjem tobožnje obaveze degradacije, ugrožavanja ili oduzimanja tudihih života** - bez obzira na moguća, meni neprihvatljiva "opravdanja".

8) Prihvaćajući različitost stavova o pojedinim pitanjima, kao prirodno stanje svakog, pa i hrvatskog društva, priznajem svakoj jedinki pravo na zastupanje drugčijeg mišljenja od mojeg (ma i ne slagao se s njim), no **nikome ne priznajem** pravo da mi ga prisilno natura, a još manje, da me protivno mojem jasnom i rezolutnom stavu tjera na radnje koje su u suprotnosti sa njime, odnosno, protivne najdubljim moralnim zasadama mog bića.

9) Mislim da je izlišno pozivati se na niz međunarodno priznatih, potpisanih (i sa strane Republike Hrvatske), te vama neosporno poznatih dokumenata o ljudskim pravima (počev od *Rezolucije Komisije za ljudska prava UN* do *Rezolucije 337 Europskog vijeća o pravu na prigovor savjesti*), od kojih mnogi reguliraju i pitanje **prigovora savjesti vojnoj službi**. Opće prihvatanje ovog **ljudskog prava** (prema čemu suvremena humanistička društva teže) spada, ne samo po mom mišljenju, u red najvećih civilizacijskih dostignuća ljudske rase. Moj je stav sasvim identičan Einsteinovom: *Kad sam već kod tog predmeta da kažem i koju riječ o najgorem izrodu života krda, o meni omrznuće vojsci. Kad je netko u stanju sa zadovoljstvom marširati strojevima korakom, ja ga već prezirem: veliki je mozak dobio zabunom, jer za to bi mu bila potpuno dovoljna i leđna moždina. Ta civilizacijska sramota zvana vojska morala bi nestati što je moguće prije. Junaštvo po naredbi, besmisleno nasilje i slijepo rodoljubništvo, kako ja sve to silno mrzim, kako mi je rat niska i mrska rabota; prije bih se dao sasjeći na komade negoli sudjelovati u tom bijednom činu.*

10) S obzirom na velik broj nezakonitih radnji, poduzetih od strane vlasti, protiv ljudi koji zastupaju moju opciju, o čemu svjedoče brojni prilozi iz **hrvatske štampe**, u cilju eventualne zaštite cjelovitosti i dostojanstva svoje ličnosti, ovu molbu osim *Komisiji za civilnu službu Ministarstva pravosuđa* upućujem i *Centru za mir, nenasilje i ljudska prava Antiratne kampanje Hrvatske*, te *Odboru za ljudska prava SDU*. To činim samo s ciljem kako bi nedvoumno bilo jasno da svojim **ZAHTJEVOM** ničim ne kršim Ustav i zakone Republike Hrvatske, već se naprotiv, koristim pravom koje mi oni pružaju.

11) Molim *Komisiju za civilnu službu* da mi, u zakonom garantiranom roku od 90 dana, odgovori na moj **ZAHTJEV**, sa uputsvom za eventualni postupak žalbe - u slučaju njegova negativnog razrješenja. Napominjem da se sa odbijanjem svog zahtjeva **nikako ne mogu složiti**. Vjerujem da nije ni u interesu društva naša međusobna konfrontacija, već isključivo dosljedno, civilizirano rješenje, koje je isto to društvo predvidjelo svojim aktima za ljude mog svjetonazora.

Očekujući rješenje,

Babić Ladislav

Čakovec

11.4.1994.g.

NAPOMENA

„Komisija za civilnu službu“ Ministarstva pravosuđa RH, **RJEŠENJEM broj 514-03-02/4-93-2** od 12.5.1994. udovoljila je mom zahtjevu – temeljem prigovora savjesti – za Civilnom službom. Rješenje je potpisao predsjednik komisije **prim.dr.sci Ladislav Krapac**.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>